

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Corpus Juris Canonici

Gregor <XIII., Papst>

M. DC. LXI. Coloniae Munatianaee, 1661

VI. De sacrilegis.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-62953](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-62953)

illa coereamus, & horum, quae se nunc primum efferunt, antequam se corroborent, radices ipsas, si qua ratione possimus, amputemus. Cum igitur haud ita pridem in urbe nostra facta quaedam emerferit hominum improbecuriosorum, qui quacunq; de publicis, privatisque negotiis, vel aliunde rimari possunt, vel ipsi etiam pro sua libidine comminiscuntur, domi forisq; facta, infecta, vera, falsa, nullo discrimine proponunt, recipiunt, & scripserint, ac perique eorum, eorum vili mercedula conducti, harum rerum commentarios ex falsis plerumque vulgi rumoribus, in certo auctore collectos, huc illic mittunt, aut etiam tanquam primum ex urbe ad diversa loca missos, deinde iidem illi ex locis in urbem remissos circumferant, ac vendunt, quibus non tantum de praeteritis arbitratur suo nugantur, sed etiam quid ex hac aut illa re eveniturum sit foliis vaticinantur. Nos, qui & facile prospicimus, & rerum experimentis edocti sumus, quae, quantaq; mala ex eo proveniant, cum & sapienter sparguntur falsa pro veris, seu directe, seu oblique, ac quodam quasi colore quaevis multorum existimatio & fama violatur: his ac talibus incommotis occurrere cupientes, huius constitutionis auctoritate prohibemus, ne quis in posterum tales commentarios conficere, nec ab aliis confectos recipere, describere, spargere, aut ad alios mittere audeat. Qui horum quid fecerit, ipso facto perpetua ignominia nota affectus, sine ulla spe veniae ad tritremes perpetuo aut ad tempus pro criminis admitti qualitate damnetur. Romae Cal. Septemb. 1572.

TITVLVS VI.
DE SACRILEGIS.
Sixtus IV.

Sacrilegii rei sunt qui rei factas & templis surripiant, ut eas convertant ad prophanos usus.

CAP. I.

Utm provida sanctorum Patrum decreta eos sacrilegos esse diffiniant, qui Ecclesias & loca sacra altissimo dedicata deviant, ipsorumq; diripiunt ornamenta, sicut & illos qui de sacro sacrum auferre impia temeritate praesumunt, pariq; utrumq; flagitium ac duplici poena coereant, decet merito nos, cui Ecclesiarum omnium cura dispositione saperna commissa est, pro defensione tanti criminis, proq; statu prospero, venustate, & decore ipsarum Ecclesiarum in sua decencia debite conferendis, omni vigilantia & attentione curare, ne perverfionum crescente malitia, eadem Ecclesiarum & facta Dei templa, praecipue almae urbis, nostro conspectui anteposita, suis nudentur ornatus, & huius sceleris nequissimi paratores debitam recipiant ultionem. Sane fide dignorum relatuibus, non sine admiratione, ad nostrum pervenit auditum, quod nonnulli iniquitatis filii se inanis Christianos esse praesentes, & a quorum oculis Dei timor, & reverentia Christianae religionis abscellit, de Patriarchalibus, & aliis sacratissimis Ecclesiis & basilicis dictae urbis porphyreticos, marmoreos, & alios diversorum generum & colorum lapides ad ipsarum usum, decorem, & ornatum deputatos ausu sacrilego abutulerant haecenas, & indes auferre, eosq; ad diversa loca per se vel alios asportare praesumunt, in gravem divinae maiestatis offensam, Ecclesiarum earundem deformitatem, detrimentumq;, animarum suarum periculum

a. 14. quae. 4. c. 1. quae. Cal. lib. 4. d. 11. Richard. lib. 4. d. 11. Distinct. cor. sacrilegium. b. Sacrilegium appellat cum rei facta & loca sacra fuerint publicae. Bar. in l. sacrilegi poenam. ff. ad l. Jul. poenae. cuius poena iure civili capitibus est, in Dicit. d. l. sacrilegi poenam. in princ. ff.

& scandalum plurimorum. Nos igitur sacrilegiorum impios & temerarios ausus huiusmodi, quantum nobis ex alto conceditur, reprimere cupientes, quamvis praemissorum occasione nonnullorum praedecessorum nostrorum functiones & prohibitiones variis emanaverint temporibus retroactis, quae (in eo duntaxat quod de Ecclesiis & sacrorum locorum ornamentis atque lapidibus antedictis minime auferendis prohibent vel disponant, seu illos qui huiusmodi flagitiosissimos, ac penes in Christiano orbe inauditos excessus perpetrare, & in his sacrilegas manus injicere praesumpserunt, excommunicationis sententia innodatos fore declarant) in suo sobore volumus permanere, omnes & singulos cujuscunq; dignitatis, status, gradus, ordinis vel conditionis fuerint, qui ex praedictis lapidibus, sive aliis ornamentis earundem Ecclesiarum sive basilicarum dictae urbis habuerint, aut in surripiendo, servando, & retinendo auxilium praestiterint vel favorem, nisi a die habita praesentium literarum nostrarum, ea restituant cum effectu, scientes vero reventis, & ad nositiam nostram saltem per minores penitentia nos vestros deduci faciant, majores excommunicationis sententia, a qua (nisi in mortis articulo, & debita satisfactione praevia) a nullo praeterquam a Romano Pontifice absolvi possint, irretitos esse: Ecclesias vero & loca alia, quorum usus & ornatus illa deputata fuerint, aut forsitan (quod absit) deputari contigerit in futurum, tamdiu Ecclesiastico interdictione subjacere, quamdiu ad loca unde prius ablata fuerint, absque diminutione aliqua fuerint reportata, harum serie declaramus. Et insuper quilibet suae salutis immemor sacrilegii crimen huiusmodi committere praesumpserit in futurum, ultra censuras praedictas, Ecclesiae sive basilicae, a qua lapides & ornamenta huiusmodi abstulerint, mediam libram auri pro reparatione sibi irrogatae injuriae absque diminutione aliqua solvere teneatur. Rom. 7. Id. April. 1470.

TITVLVS VII.
DE BLASPHEMIS ET ALEATORIBUS.
Iulius Tertius.

Prasentem causa miseriam huius aetatis execranda sunt blasphemias, panes ei se verius vindicande, quod segnis in divini nominis injuriam tolerantur.

CAP. I.

IN multis depravatis moribus, vitiosisque consuetudinibus, quae in nostram hanc aliam urbem propter ejus amplitudinem, magnamq; advenarum undiq; ita eam concursum, simul cum pluribus eximisque virtutibus, atque egregiis verae pietatis exemplis irrepserunt, ad quas nos tollendas & extirpandas, omnem aciem mentis & cogitationis nostrae intendim, nihil est quod animam nostram magis exulceret & confodiat, quam horribilis atque impia & Christianis auribus intolerabilis, divinae notrimis blasphemiam. Cum audimus sacratissimum Dei & Iesu Christi Domini nostri nomen, quod super omnem nomen caelestia venerantur, terrestria adorant, inferna contemiscunt (quod ne temere quidem a quoquam propter ejus sublimitatem ac majestatem usurpandum sit) passim pravorum efferatorumque hominum vocibus scindi, unaque cum ejus sanctissime & immaculatissime genetricis, & venerabilium sanctorum, & amicum ipsius summi Dei nomine detestandis blasphemis maledictisque lacerari, ut minime mirandum sit, si a Christianis populis in tantis calamitatibus continuatis, divinae iracundiae flagella non amoveantur: propter ea quod iuxta sapientis dictum, A viri multum iuratis domino, non discedet plaga. Quare nos huiusmodi execrandum abusum simul cum ceteris omnibus, quantum cura ipsius Dei adjutorio fieri poterit, extirpare volentes, ut

